

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW-5244-82/18

**UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ**

z dnia 2 lipca 2018 r.

w sprawie odwołania od postanowienia Komisarza Wyborczego w Gdańsku I

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 420 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2018 r. poz. 754 i 1000), po rozpatrzeniu odwołania wniesionego przez 31 wyborców gminy Tczew od postanowienia Komisarza Wyborczego w Gdańsku I z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie podziału Gminy Tczew na okręgi wyborcze

postanawia

pozostawić odwołanie bez rozpoznania.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. poz. 130) rady gmin zobowiązane były do dokonania podziału gmin na okręgi wyborcze w wyborach do rady gminy, w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie tej ustawy.

Rada Gminy Tczew dokonała podziału gminy na okręgi wyborcze uchwałą Nr XLV/330/2018 z dnia 28 marca 2018 r.

Postanowieniem z dnia 27 kwietnia 2018 r., znak DGD-0012-22/18, Komisarz Wyborczy w Gdańsku stwierdził, że dokonany wymienioną uchwałą podział narusza przepisy Kodeksu wyborczego i wezwał Radę Gminy Tczew do dokonania w terminie do dnia 23 maja 2018 r. zmiany tej uchwały w celu usunięcia wady polegającej na połączeniu w jeden okręg wyborczy sołectw Szpęgawa i Dąbrówka, które mogą samodzielnie stanowić okręgi wyborcze.

Uchwałą Nr XLVII/349/2018 z dnia 23 maja 2018 r. Rada Gminy Tczew ponownie dokonała podziału gminy na okręgi wyborcze.

Wobec stwierdzenia, że wymieniona uchwała narusza przepisy Kodeksu wyborczego, ponieważ połączono nią w jeden okręg wyborczy sołectwa Szpęgawa i Zajączkowo, które mogą samodzielnie stanowić okręgi wyborcze, Komisarz Wyborczy w Gdańsku I postanowieniem z dnia 30 maja 2016 r. dokonał podziału gminy Tczew na okręgi wyborcze, ustalił ich granice i numery oraz liczbę radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym. Postanowienie Komisarza Wyborczego w Gdańsku I z dnia 30 maja 2018 r. zostało podane do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w gminie Tczew w dniu 4 czerwca 2018 r. oraz ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego (poz. 2339) w dniu 5 czerwca 2018 r.

Do Państwowej Komisji Wyborczej wpłynęło w dniu 15 czerwca 2018 r., odwołanie od postanowienia Komisarza Wyborczego w Gdańsku I z dnia 30 maja 2018 r., wniesione przez 31 wyborców Gminy Tczew.

W odwołaniu wyborcy wnoszą o „ustalenie innego podziału Gminy Tczew na okręgi wyborcze, lub jeżeli jest to możliwe po raz ostatni pozostawienie okręgów wyborczych takich jakimi były w poprzednich wyborach samorządowych.” Wnoszący odwołanie wskazują, że „podział dokonany przez Komisarza Wyborczego [...] prowadzi do ograniczenia dostępu mieszkańców do lokali wyborczych w związku z dużymi trudnościami komunikacyjnymi” oraz proponują inne warianty podziału, które prowadziłyby do mniejszego zróżnicowania liczb mieszkańców poszczególnych okręgów wyborczych.

Zgodnie z art. 420 § 2 Kodeksu wyborczego odwołanie od postanowienia Komisarza Wyborczego wnosi się bezpośrednio do Państwowej Komisji Wyborczej w terminie 5 dni od daty podania jego treści do publicznej wiadomości. Skoro zatem postanowienie Komisarza Wyborczego Gdańsku I z dnia 30 maja 2018 r. zostało podane do publicznej wiadomości w dniu 4 czerwca 2018 r., to termin na wniesienie odwołania upłynął w dniu 11 czerwca 2018 r. (termin przedłużony zgodnie z art. 9 § 2 Kodeksu wyborczego). Zgodnie z art. 9 § 1 Kodeksu wyborczego przez dzień złożenia odwołania należy rozumieć dzień złożenia odwołania właściwemu organowi wyborczemu. Jak wskazano wyżej, odwołanie wpłynęło do Państwowej Komisji Wyborczej w dniu 15 czerwca 2018 r., a więc po upływie ustawowego terminu.

Dlatego też Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła, jak w sentencji uchwały.

Jednocześnie Państwowa Komisja Wyborcza, działając w trybie nadzoru, dokonała analizy postanowień Komisarza Wyborczego w Gdańsku I z dnia 27 kwietnia 2018 r. i z dnia 30 maja 2018 r. i stwierdziła, co następuje.

Gmina Tczew, licząca według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. 13 977 mieszkańców, powinna być podzielona na 15 jednomandatowych okręgów wyborczych. W gminie utworzono 26 jednostek pomocniczych (sołectw), którym według jednolitej normy przedstawicielstwa przypadają następujące liczby mandatów:

- sołectwo Swaróżyn (ułamkowa liczba mandatów 1,78): 2 mandaty,
- sołectwa Rokitki, Miłobądz, Turze, Czarlin, Bałdowo, Lubiszewo, Boroszewo, Szpęgawa, Tczewskie Łąki, Dąbrówka, Zajązkowo (0,54–1,38): po 1 mandacie,
- sołectwa Malenin, Czatkowy, Gnieszewo, Stanisławie, Dalwin, Mieścín, Łukocin, Małzewo, Śliwiny, Małzewko, Goszyn, Szczerbięcín, Wędkowy, Rukosin (0,15–0,42): nie mogą samodzielnie stanowić okręgów wyborczych.

Łączna liczba mandatów przypadających sołectwom, którym przypada ułamkowa liczba mandatów nie mniejsza niż 0,5 wynosi 13, zatem część z pozostałych sołectw należy połączyć w dwa okręgi wyborcze, a część połączyć w okręgi z sołectwami, którym przypadają mandaty.

Powyższy sposób tworzenia okręgów wyborczych odpowiada wymogom art. 417 § 2 i 3 Kodeksu wyborczego, zgodnie z którymi w gminach na terenach wiejskich okręgiem wyborczym jest jednostka pomocnicza gminy, jednostki pomocnicze gminy łączy się zaś w celu utworzenia okręgu lub dzieli się na dwa lub więcej okręgów wyborczych, jeżeli wynika to z konieczności zachowania jednolitej normy przedstawicielstwa, a jednostkę pomocniczą w gminie liczącej do 20 000 mieszkańców dzieli się na dwa lub więcej okręgów, jeżeli liczba wybieranych w niej radnych byłaby większa niż 1.

Odstępstwa od tych zasad, w szczególności polegające na łączeniu w jeden okręg wyborczy dwóch jednostek pomocniczych mogących samodzielnie tworzyć okręgi wyborcze lub na łączeniu części jednostki pomocniczej z inną jednostką pomocniczą, są dopuszczalne wyłącznie w wypadku, gdy układ przestrzenny gminy i liczby mieszkańców poszczególnych jednostek pomocniczych uniemożliwiają dokonanie podziału w wyżej wskazany sposób.

Taka sytuacja nie zachodzi w wypadku gminy Tczew, w związku z czym Komisarz Wyborczy w Gdańsku I zasadnie stwierdził, że podziały gminy na okręgi wyborcze dokonane uchwałami

Rady Gminy Tczew Nr XLV/330/2018 z dnia 28 marca 2018 r. oraz Nr XLVII/349/2018 z dnia 23 maja 2018 r. naruszały przepisy Kodeksu wyborczego. W obu podziałach utworzono okręgi wyborcze złożone z dwóch jednostek pomocniczych, mogących samodzielnie stanowić okręg, co nie było konieczne.

Podział gminy Tczew dokonany postanowieniem Komisarza Wyborczego w Gdańsku I z dnia 30 maja 2018 r. jest wolny od wskazanych wyżej wad. Sołectwa mogące samodzielnie stanowić okręgi wyborcze nie zostały połączone ze sobą w okręgi, niemogące zaś samodzielnie stanowić okręgów wyborczych zostały połączone z sąsiadującymi z nimi innymi takimi sołectwami (okręgi nr 14 i 15) lub połączone w okręgi z sąsiadującymi z nimi sołectwami mogącymi co do zasady samodzielnie stanowić okręgi wyborcze (okręgi nr 6, 7, 10 i 13), z zachowaniem zasad określonych w art. 417 § 2 i 3 Kodeksu wyborczego. Liczba mandatów przypadających każdemu okręgowi (1) odpowiada zasadom określonym w art. 419 § 2 Kodeksu wyborczego.

Podział dokonany postanowieniem Komisarza Wyborczego w Gdańsku I z dnia 30 maja 2018 r. jest zatem zgodny z przepisami Kodeksu wyborczego. Brak w związku z tym podstaw do uchylenia tego postanowienia w trybie nadzoru. Argumenty przedstawione w odwołaniu (związki komunikacyjne lub ich brak, zmniejszenie różnicowania liczb mieszkańców poszczególnych okręgów wyborczych) nie mogą zostać uwzględnione, ponieważ jedyną podstawą uchylenia postanowienia komisarza wyborczego w trybie nadzoru jest niezgodność tego postanowienia z prawem.

Proponowane przez mieszkańców odmienne warianty podziału gminy na okręgi wyborcze nie byłyby natomiast zgodne z przepisami Kodeksu wyborczego, ponieważ przewidują one połączenie części sołectw mogących samodzielnie stanowić okręgi wyborcze z innymi sołectwami lub połączenie sołectw mogących samodzielnie stanowić okręgi wyborcze z innymi sołectwami w przypadkach, kiedy nie jest to konieczne.

Należy ponadto zauważyć, że podział gminy na okręgi wyborcze nie ma bezpośredniego związku z dostępem mieszkańców do lokali wyborczych, ponieważ rada gminy dokonuje podziału gminy na obwody głosowania i ustalenia siedzib obwodowych komisji wyborczych odrębną uchwałą. Dostępność lokali wyborczych zależy zatem od treści tej właśnie uchwały. W przypadku, gdy komisarz wyborczy działając na podstawie art. 17 § 2 Kodeksu wyborczego, dokona nowego, zgodnego z prawem podziału gminy na stałe okręgi wyborcze, to rada (lub komisarz wyborczy) powinna również dokonać nowego podziału na stałe obwody

głosowania na podstawie art. 13 ust. 1 powołanej ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych, o ile zachodzi konieczność dostosowania podziału na obwody głosowania do podziału na okręgi wyborcze, najpóźniej w terminie 1 miesiąca od dnia dokonania nowego, zgodnego z prawem podziału gminy na okręgi wyborcze.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 3 dni od daty jej podania do publicznej wiadomości (opublikowania jej na stronie internetowej Komisji).

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Wojciech Hermeliński

Otrzymują:

- 1.
2. Komisarz Wyborczy w Gdańsku I
3. a/a